

4. Vnitřní řády. V současných stanovách je několik odvolávek na vnitřní řády. Je třeba zaslat jeden jejich výtisk do Ženevy, aby bylo lze prostudovat ty, které se vztahují ke stanovám, anebo stanovy nějak ovlivňují.

5. Ústřední orgány. Připravuje se všeobecná změna struktury svazu, a to se odrazí v této části stanov. Bylo zdůrazněno, že výše uvedené vyjasnění členství a struktury se nezbytně musí odrazit i v tomto článku.

6. Slib. Znění slibu schválené světovým výborem v dubnu 1992 Junák musí užívat zcela beze změn. To vyžaduje zrušení slov „náboženského vyznání“.

1) Český překlad ústavy WOSM byl vydán ve Sbírce skautských předpisů a řádů v Junácké edici /1991/

ZÁKLADNÍ PRINCIPY

Přepis (s nepodstatnými opravami)
provedl Vladislav Jech - Kamzík

Světová organizace skautského hnutí WOSM

ÚVOD

Výraz "základy" se ve skautingu používá pro základní prvky, na nichž spočívá jednota hnutí, to jest jeho poslání, zásady a metoda. Skauting sice nabývá mnoha rozmanitých forem, přizpůsobených potřebám každé společnosti, základy však jsou společným jmenovatelem, který spojuje hnutí na celém světě. Stanoví je první článek ústavy Světová organizace skautského hnutí a jsou určujícím znakem pro všechny členské organizace WOSM.

Současné znění těchto základů přijala po mnohaletém studiu v celém světě 26. světová skautská konference v Montrealu v roce 1977. Jsou jediným závazným prohlášením, které schválilo přes sto členských organizací WOSM.

Pod názvem "Skautské hnutí" stanoví Ústava WOSM v článku 1

- a) definici skautingu
- b) poslání skautingu
- c) skautské zásady a jejich vyjádření ve slibu u zákona
- d) skautskou metodu

Pokud není uvedeno jinak, jsou všechny následující citáty z tohoto článku.

DEFINICE

Skautské hnutí je definováno jako „*dobrovolné nepolitické výchovné hnutí mladých lidí, přístupné všem bez rozdílu původu, rasy nebo náboženství, v souladu s posláním, zásadami a metodou, tak jak je stanovil zakladatel hnutí, popsanými dále.*“

Nejprve je třeba připomenout, že všechny aspekty skautského hnutí nelze postihnout v jediné větě. Závěr definice uznává a zdůrazňuje, že její neodmyslitelnou částí jsou poslání, zásady a metoda, které přijal Robert Baden-Powell, zakladatel skautingu.

Klíčová slova, která vyjadřují hlavní znaky hnutí, lze stručně vyjádřit takto:

Světové „hnutí“ vyjadřuje řadu organizovaných činností prováděných s určitým záměrem. Hnutí tak zahrnuje jak sledovaný záměr, tak určitý typ organizace k jeho zajištění.

„Dobrovolná“ povaha skautingu znamená, že členové se k němu hlásí ze své svobodné vůle, protože přijímají jeho základy. To platí jak o mládeži tak o dospělých.

Jako výchovné hnutí je skauting „nepolitický“ v tom smyslu, že se nemísí do boje o moc. Ten je věcí politiků, a obvykle se odráží

Příloha:

Zápis o setkání na světové skautské konferenci v Bangkoku ve dnech 19. a 20. července 1993

účastníci:

Dr. Jiří Navrátil, starosta Junáka
E. Bower Carty, předseda Constitutions Committee
John Beresford, člen téže komise
Malek Gabr, zástupce generálního tajemníka

V úvodu Světová organizace potvrdila svůj záměr usnadnit členství Junáka co nejrychleji, jakmile předloží ke schválení stanovy. Byl navržen časový plán, který povede posléze ke korespondenčnímu hlasování členských svazů.

(Tento časový plán jsme již nedodrželi, další procedurální dohody tedy už nemá smysl překládat.)

Hlavní podstatné body, jichž bylo třeba se dotknout, jsou uvedeny níže:

1. Základní zásady: jsou ty, jež definují, co organizace je, vysvětlují její poslání a konečně určují, jaké metody se užívají k dosažení tohoto cíle:

- je nezbytné zdůraznit, že posláním svazu (tj. Junáka, pozn. J. N.), je výchova mladých lidí, dospělí hrají roli podpůrnou.

- Skauting dále nemá rozvíjet pouze duchovní, mravní a tělesné schopnosti mladých lidí, ale rovněž intelektuální a sociální. (To dosud v našich stanovách kupodivu nebylo, pozn. J. N.)

- Důležité je také zařadit úsek týkající se metody, který popisuje jedinečnou metodu skautingu a vysvětluje ostatním, jakým způsobem se poslání skautingu dociluje (viz příslušný bod v ústavě WOSM)¹⁾ - (To sice v dosavadních stanovách je, ale až na konci jako doplněk, pozn. J. N.)

2. Členství. Výklad členství musí jasně rozlišit mezi mladými členy, kvůli nimž svaz existuje, a těmi, kteří hrají podpůrnou úlohu při zajišťování jeho poslání.

Pro ujasnění byla prohovořena možnost definovat členství v následujících kategoriích:

a) mladí lidé ve věku 6 - 18 let,

b) činovníci (aktivní dospělí) - to jest vůdcové a zpravodajové (commissioners), kteří po stanovenou dobu vykonávají nějakou funkci,

c) lidé podporující hnutí - t.j. čestní členové, kluby OS, sponzoři a příznivci (promoters + supporters).

3. Struktura: článek V.: Je nezbytné v článku V. jasně zdůraznit výchovnou povahu jednotek, tak aby se ve struktuře jasně odráželo poslání Junáka jako výchovného hnutí pro mladé lidi.

PRAMENY

1. Robert Baden-Powell, Aids to Scoutmastership, Londýn 1919, str. 43
2. Robert Baden-Powell, Religion and the Boy Scout and Girl Guides Movement - an address to the Joint, Konference v High Leigh 1926
3. Robert Baden-Powell, Scouting and Youth Movements, Londýn 1929, str.72-93
4. Aids to Scoutmastership, World Brotherhood Edition, Londýn 1949. str. 90
5. tamtéž, vydání 1919, str. 21
6. Robert Baden-Powell, Scouting for Boys, vydání 1908, str. 82
7. Robert Baden-Powell, Rovering to Success, vydání 1930, str. 181
8. Aids to Scoutmastership, 4. vydání, str. 96

Tato publikace je převzata z knihy "Elements for a Scout Programme", 1. dílu, 1. kapitoly, vydané programovou službou Světového skautského ústředí: Programme Service, World Scout Bureau; P. O. Box 241, 1211 Geneva, Switzerland.

Ve světovém ústředí je také k dispozici audiovizuální verze "Základů skautingu" (The Fundamental Principles of Scouting", která zahrnuje 50 diapozitivů, kazetu a příručku).

ZÁKLADNÍ PRINCIPY

Světová organizace skautského hnutí WOSM
World Scout Bureau
P.O.Box 241
5, rue du Pré-Jérôme
CH-1211 Geneva 4, Switzerland

Copyright 1992 World Scout Bureau
Národní svazy, které jsou členy WOSM, právo k reprodukci mají, ostatní musí požádat o souhlas.

Z angličtiny přeložila RNDr. Darina Vystrčilová
Redakce JUDr. Jiří Navrátil

Vydáno při příležitosti podzimních kongresů Junáka v Olomouci a Praze ve dnech 4. a 5. 12. 1993 jako informace k referátu starosty Junáka .

v systému politických stran. Nepolitická povaha je základním rysem skautingu a ústava ji vyžaduje od všech národních organizací.

To však neznamená, že skauting je úplně odtržen od politických skutečností v dané zemi. Zaprvé je to hnutí, jež si vzalo za úkol rozvíjet občanskou odpovědnost a výchovu občanů nelze uskutečňovat, aniž bychom si byli vědomi politické reality v zemi. Zadruhé, je to hnutí spočívající na řadě principů – základních zákonů a pravidel, které ovlivňují politické rozhodování jeho členů.

Skauting je definován jako „výchovné“ hnutí. To je nepochybně jeho nejdůležitější znak, a proto je třeba mu věnovat větší pozornost.

V nejširším slova smyslu lze výchovu definovat jako proces, jehož cílem je všestranné rozvíjení osobnosti. Skauting je proto třeba zřetelně rozlišit od čistě rekreačního hnutí, od podoby, k níž směřuje v některých částech světa. Rekreační činnosti, jakkoli důležité, jsou ve skautingu pouhými prostředky pro sledování určitého cíle.

Výchovu je také nutno odlišit od pouhého získávání znalostí a dovedností. Jak již bylo uvedeno, výchova zahrnuje rozvoj schopností ve smyslu „učit se znát“ a rozvíjení postoje „učit se být“, zatímco získáváním znalostí a dovedností se rozumí „učit se něco dělat“. Ačkoli to obojí patří mezi základní hlediska skautského hnutí, zdokonalování ve znalostech a dovednostech je jen prostředkem k dosažení cíle, tím je výchova.

Baden-Powell pravil doslova „*Nejdůležitější cíl výcviku skauta spočívá v tom vychovávat, pozor, nikoli instruovat, ale vychovávat, to znamená vyprovokovat chlapce, aby se sami, z vlastního popudu vzdělávali ve věcech, které směřují k upevnění jejich charakteru.*“ (1)

Slovo výchova je běžně spojováno se školním systémem. To je však jen jeden způsob výchovy. Podle UNESCO lze rozlišit tři typy výchovy:

Formální (školní) výchova je hierarchicky uspořádaný, chronologicky stupňovaný výchovný systém od základní školy až po školu vysokou.

Neformální výchova je celoživotní proces, při němž si každý jednotlivec osvojuje postoje, hodnoty, dovednosti a znalosti prostřednictvím každodenních zkušeností, výchovných vlivů a zdrojů svého prostředí.

Mimoškolní výchova je organizovaná výchovná činnost mimo ustavený školní systém, která chce sloužit určitým způsobem zájemcům o vzdělání a určitým výchovným záměrům.

K poslednímu typu patří skauting, neboť stojí mimo školní výchovný systém, je organizovanou institucí s určitým výchovným cílem a zaměřuje se na určitou skupinu.

Skauting se obrací k mladým lidem - je to hnutí mladých lidí, zatímco úloha dospělých spočívá v tom, že pomáhají mladým lidem uskutečňovat cíle skautingu. Pokud jde o věkové rozmezí mladých lidí v hnutí, existují různé směry a naplatí tu žádná pevná pravidla. Každá národní skautská organizace si sama určuje vhodné věkové hranice. Skauting je otevřen všem bez rozlišení původu, rasy, třídy nebo vyznání. Jednou ze základních zásad hnutí je, že nesmí být diskriminován nikdo, kdo se dobrovolně ztotožní s jeho posláním, zásadami a skautskou metodou.

POSLÁNÍ SKAUTSKÉHO Hnutí

Důvodem existence hnutí je jeho účel, jeho směřování a jeho cíle. Posláním skautingu je *„přispívat k rozvoji mladých lidí, aby plně rozvinuli své tělesné, duševní, společenské a duchovní možnosti jako jednotlivci, odpovědní občané a jako členové místních, národních a mezinárodních společenství.“*

Takto vyjádřeno poslání hnutí zdůrazňuje jeho výchovný charakter, směřující k dokonalému rozvoji osobních schopností. K jedné ze základních podmínek výchovy patří, že různé rozměry lidské bytosti – jmenovitě tělesné, duševní, společenské a duchovní nelze rozvíjet odděleně, každou zvlášť.

Proces rozvoje osobnosti je podle uvedené definice celistvý. Je třeba připomenout, že takto vyjádřené poslání skautského hnutí zdůrazňuje, že skauting je pouze jedním z několika faktorů přispívajících k rozvoji mladých lidí. Skauting tedy nemá nahrazovat rodinu, školu, náboženství nebo jiné instituce. Je třeba ho chápat jako výchovné působení, které je doplňuje.

Je také důležité zdůraznit, že pojem občanské odpovědnosti, která je jedním ze základních cílů skautingu, musí být chápán v co nejširších souvislostech. Osobnost je tedy v první řadě a především individualitou – jedincem. Jedinec se začleňuje do své obce, která je součástí širší politické struktury (okresu, regionu, provincie, kantonu, země atd.), jejichž souhrnným výrazem je svrchovaný stát. Ten je opět členem mezinárodního společenství. Odpovědný občan si musí být vědom všech svých práv a povinností ve vztahu k různým společenstvím, k nimž patří.

lidí. Jedním z prostředků, jak tento pokrok docílit, je soustava zkoušek a odborných odznaků.

Pro dosažení cíle je také nutné, aby byl program podnětný, aby oslovoval ty, jimž je určen. Proto musí být vyváženou kombinací rozmanitých činností, založených na zájmech účastníků. Pokud se to podaří, je to jedna z nejlepších záruk úspěchu.

Do vyvážené kombinace různých činností by měly být při přípravě programu zahrnuty především hry, užitečné dovednosti a služba společnosti. Harmonické propojení těchto tří hlavních oblastí činnosti představuje nejlepší cestu, aby program dosáhl svůj výchovný cíl.

Za ideální rámec pro skautské činnosti se od založení skautingu považuje pobyt venku, v přírodě. Baden-Powell přisuzoval přírodě obrovský význam. Své knize „Scouting for boys“ dal podtitul *„příručka výcviku k dobrému občanství pomocí lesní moudrosti“*, lesní moudrost přitom definoval jako *„znalost zvířat a přírody“*.

(6)

Baden-Powell nepřisuzoval pobytu v přírodě velký význam jen pro jeho jedinečné působení na tělesný rozvoj mladých lidí.

Četné přírodní podněty přispívají i k duševnímu rozvoji tím, že stimulují tvůrčí kapacitu mladých lidí a posilují jejich schopnost nacházet řešení založená na kombinaci prvků, jaká by v přeorganizovaném životě ve většině měst nebyla možná.

Společné sdílení nebezpečí, překonávání překážek a společné úsilí o zajištění základních životních potřeb vytváří z hlediska sociálního rozvoje pevnou vazbu mezi členy skupiny a umožňuje jim plně porozumět smyslu a důležitosti života ve společenství.

A konečně, příroda hraje zásadní roli v duchovním vývoji mladých lidí, slovy zakladatele skautingu: *„Atheisté...tvrdí, že náboženství naučené z knih napsaných člověkem nemůže být pravé. Zdá se však, že nevidí, že vedle tištěných knih...nám Bůh kdysi daroval i velkou Knihu přírody, abychom si v ní četli. Nemohou říci, že v ní je nepravda – fakta stojí přímo před nimi...Nechci tím doporučovat studium přírody jako formu bohoslužby nebo náhradu náboženství, avšak hájím poznávání přírody jako krok, který, v několika případech, směřuje k nalezení víry.“* (7).

Na to navazuje i jiný citát Baden-Powella: *„Je překvapující, že někteří učitelé opomíjejí tyto snadné a nevyčerpitelné výchovné prostředky (tím je myšleno studium přírody) a jak jako první krok při výchově, v jejímž cíli má být vytrvalý chlapec plný ducha a života, mu místo nich násilím vtloukají do hlavy biblické příkazy.“* (8)

A tak by se skautské činnosti měly pokud možno co nejvíc odehrávat venku, neboť to je ideální prostředí pro vyvážený a všestranný rozvoj mladých lidí.

se mladý člověk ze své svobodné vůle zaváže k určitému kodexu chování, a před skupinou sobě rovných přijme úkol zachovávat věrnost danému slovu. Stálé ztotožňování s těmito mravními hodnotami a vytrvalé úsilí žít v souladu s nimi jak nejlépe dovedu, jsou nejmocnějším prostředkem rozvoje mladých lidí.

LEARNING BY DOING

Dalším základním prvkem skautské metody je aktivní výchova, čili učíme se konáním, ta je úhelným kamenem moderní výchovy. Tento přístup se objevuje v celém díle B. P., který vždycky zdůrazňoval, že „*chlapec je vždycky spíše ochotný něco dělat, než polykat hotové poučky.*“ (4)

Program, který není založen na tomto přístupu, nelze považovat za skautský program.

ČLENSTVÍ V MALÝCH SKUPINÁCH

Třetím základním prvkem skautské metody je členství v malých skupinách (například družinový systém). Výhody malých skupin jako nástroje socializace - to jest pomoci mladým lidem při začlenění do společenského života, sociologie uznává už dlouho. V tomto ohledu je uznávanou skutečností, že ve skupině vrstevníků vznikají bezprostřední vztahy.

Malý počet lidí, trvalá povaha vzájemných vztahů, ztotožnění všech členů skupiny se společnými cíli, důkladné poznání druhých ve skupině, vzájemná úcta spolu s pocitem svobody u nenucenosti, i skutečnost, že společenská kontrola působí neformálně - to vše vytváří ideální ovzduší pro proměnu mladých lidí v dospělé. Takové působení malé skupiny poskytuje mladým lidem příležitost postupně objevovat a přijímat myšlenku odpovědnosti a cvičit se v samosprávě. Pomáhá i rozvoji jejich charakteru a umožňuje jim získávat způsobilost, sebedůvěru, spolehlivost a schopnost spolupracovat i vést.

Dospělí mají v tomto procesu úlohu rádců či průvodců, spočívající v pomoci mladým lidem při odhalování jejich možností přijímat odpovědnost ve společenském životě. Role dospělých nesmí spočívat v řízení, mladí lidé se totiž mohou plně rozvíjet pouze v ovzduší úcty a uznání vůči jejich osobnosti. Skutečné uplatnění takového vztahu mezi mladými a dospělými naplňuje jednu ze základních potřeb moderní společnosti - vytváří totiž prostor pro dialog a spolupráci mezi generacemi.

PROGRESIVNÍ A PODNĚTNÉ PROGRAMY

Zmíněné tři prvky skautské metody konkrétně vyjadřuje skautský program jako souhrn činností, které uskutečňují mladí lidé ve skautingu. Pojetí takového programu musí vytvářet jednotný celek a nikoli sbírku různých nezávislých činností. Základní rysy programu sestávají ze čtyř prvků skautské metody.

Skautský program je tedy třeba chápat jako progresivní cestu, která má uspokojit potřebu postupného a vyváženého rozvoje mladých

ZÁSADY SKAUTSKÉHO HNUTÍ

Zásady jsou základní příkazy a pravidla, která je třeba při naplňování poslání hnutí sledovat. Představují kodex chování charakterizující jeho členy. Skauting spočívá na třech hlavních zásadách, které představují jeho základní zákony a pravidla. Jsou to „povinnost k Bohu“, „povinnost k druhým“ a „povinnost k sobě“. První z nich se tedy týká vztahu jednotlivce k duchovním hodnotám života, druhý vztahu jednotlivce a společnosti v nejšířším slova smyslu a třetí závazků jednotlivce vůči sobě samému.

POVINNOST K BOHU

Pojem „povinnost k Bohu“, první z výše uvedených skautských zásad, ústava definuje jako „*věrnost duchovním principům, loajalita k náboženství, které je vyjadřuje, a přijímání z toho plynoucích povinností*“. Je třeba připomenout, že narozdíl od svého nadpisu vlastní text slovu „Bůh“ nepoužívá, aby bylo zřejmé, že toto ustanovení zahrnuje i náboženství nemonotheistická, například hinduismus, anebo ta, která neuznávají osobního Boha, například buddhismus apod.

Na otázku, kdy se náboženství do skautingu dostalo, Baden-Powell odpověděl: „*Vůbec se do něj nedostalo, vždycky tu bylo. Je to základní činitel přesahující skauting.*“ (2)

Důkladná analýza díla zakladatele skautingu ukazuje, že pojem síly, přesahující člověka je pro skauting zcela zásadní. Celý výchovný přístup hnutí spočívá na snaze pomáhat mladým lidem přesáhnout materiální svět a pokročit v hledání duchovních hodnot života.

POVINNOST K DRUHÝM

Tento obecný název zahrnuje řadu základních příkazů hnutí pokud se jedná o odpovědnost jedince vůči společnosti v jejích nejrůznějších rozměrech. Povinnost k druhým je tedy definována jako

- „- *Věrnost vlasti v souladu s podporou místního, národního i mezinárodního míru, porozumění a spolupráce*
- *Účast na rozvoji společnosti s uznáním a úctou k důstojnosti k bližního a ke všem přírodním hodnotám.*“

První věta se týká dvou základních pojmů skautského hnutí: věrnosti vlastní zemi a světového bratrství a porozumění. Obojí je sloučeno v jediném požadavku, aby bylo zřejmé, že věrnost vlasti není chápána z úzkého a šovinistického hlediska, ale že je uvažována pod určitým zorným úhlem, to jest, že především musí být v souladu s podporou míru, porozumění a spolupráce na všech úrovních: místní, národní i mezinárodní. Tento přístup věrně odráží filosofii zakladatele, který napsal: „*vštěpujeme-li chlapcům a dívkám vlastenectví, měli bychom dbát toho, aby to bylo vyšší vlastenectví než pouhá sentimentalita, jež obvykle končí u vlastní země a vyvolává tak žárlivost a nevěli vůči jiným. Naše vlastenectví by mělo být širšího, vznešenějšího druhu, takové, které rozeznává oprávněnost*

a přiměřenost požadavků druhých a které vede naši zemi k přátelství s... jinými národy světa. První krok k tomu je rozvíjet mír a dobrou vůli uvnitř svých vlastních hranic zdokonalováním mládeže obou pohlaví, aby si zvykla chovat se podle toho ve svém životě, aby přestala zášť jednoho města vůči druhému, jedné třídy vůči druhé, jedné sekty vůči druhé, a toto dobré ovzduší potom rozšířit za naše hranice k našim sousedům...“

Skauting od svého založení přikládá velký význam podpoře bratrství a porozumění mezi mladými lidmi všech národů. Četná mezinárodní shromáždění mladých lidí jsou jen nejviditelnějším ze všech prostředků používaných k dosažení tohoto cíle, k němuž skautský program hlouběji pod povrchem každodenně směřuje svými činnostmi.

Druhý požadavek – „účast na rozvoji společnosti...“ vyjadřuje vyčerpávajícím způsobem základní zásadu služby druhým. V souladu s filosofií zakladatele je službu třeba chápat v širším smyslu, za prvé jako příspěvek k rozvoji společnosti. Za druhé se tento rozvoj nesmí uskutečňovat za každou cenu, musí se zakládat na uznání důstojnosti člověka a všech přírodních hodnot.

Pojem důstojnosti člověka je základním požadavkem mezinárodního společenství a vysvětluje jej Všeobecná deklarace lidských práv. Znamená to, že se vše, co skauting podniká, musí zakládat na účtě k člověku.

Pojem uznání přírodních hodnot vyjadřuje myšlenku ochrany přírody, která je ve skautingu základní od počátku. Říká, že lidský životní prostor na Zemi a živé organismy v něm vytvářejí ekologický celek, vzájemně závislý systém, a že se poškození jakékoli jeho části přenáší do celého systému. Tento pojem podtrhuje, že člověk nesmí při sledování rozvoje vyčerpávat přírodní zdroje takovým způsobem, který by poškozoval rovnováhu a harmonii přírodního světa.

POVINNOST K SOBĚ

Tato zásada je definována jako „*odpovědnost za rozvoj sebe sama*“. Skauting se tedy nezakládá jen na povinnosti k Bohu a ke druhým, ale také na požadavku, že má člověk má přijmout odpovědnost i za rozvoj svých vlastních schopností. Je to v naprostém souladu s výchovným posláním skautingu, který si vzal za úkol pomáhat mladému člověku v plném rozvoji jeho možností - což je proces nazývaný rozvíjení osobnosti.

VĚRNOST SLIBU A ZÁKONU

Výše uvedené zásady, vztahující se k duchovním, sociálním a osobním rozměrům, jsou základními příkazy a pravidly, na nichž skauting stojí. Program všech skautských svazů proto musí poskytovat co nejvíce příležitostí pro růst mladých lidí na základě těchto zásad.

Od založení hnutí byly slib a zákon základními nástroji formulace těchto zásad srozumitelně mladé lidi oslovující, jimiž se musí řídit každý svaz.

Inspirativními zdroji jsou původní slib a zákon, jak je formuloval zakladatel, neboť shrnují základy hnutí. Je však třeba zdůraznit, že původní slib a zákon byly sepsány pro mladé lidi v Anglii na začátku 20. století. Každý národní svaz musí zajistit, aby jeho slib a zákon byly formulovány v moderním jazyce a aby byly přizpůsobeny specifické kultuře a civilizaci jeho země, a přitom věrně podle základů hnutí. Aby byla záruka, že tato různost vyjádření neohrozí jednotu hnutí a věrnost jeho základům, světová organizace schvaluje jejich první návrh i každou úpravu v národních svazech.

SKAUTSKÁ METODA

Metoda může být definována jako používané prostředky nebo postupné kroky při dosahování určitých záměrů. Je-li součástí hnutí soustava zásad tak, jako je tomu u skautingu, musí se na nich zakládat jeho metoda. Skautská metoda je definována jako „*systém postupné sebevýchovy pomocí*

- *zákonu a slibu,*

- *"learning by doing" - učení se konáním,*

- *členství v malých skupinách (např. družinách),*

činnost v nich pod vedením dospělých, postupné rozpoznávání a přijímání odpovědnosti a výcvik v sebeovládání směřující k rozvoji charakteru, získávání dovedností, sebedůvěry a spolehlivosti, a schopnosti spolupracovat i vést druhé,

- *podnětných progresivních programů, sestávajících z různorodých činností založených na zájmech účastníků, které zahrnují hry, užitečné dovednosti a službu společnosti a odehrávají se z velké části pod širým nebem ve styku s přírodou."*

Skautská metoda je tedy systém postupné sebevýchovy uskutečňovaný kombinací popsaných prvků.

Než se těmito prvky začneme zabývat, je třeba zdůraznit klíčový pojem skautské metody. Je jím systém postupné sebevýchovy. Systém - to znamená, že ho je třeba chápat jako skupinu vzájemně závislých prvků, které vytvářejí jednotný a propojený celek. Proto je slovo metoda použito v jednotném čísle, nikoli v množném. Neboť každý z prvků v něm zahrnutých lze sám o sobe považovat za metodu, a skutečně v jiných hnutích jej také za metodu považují. O skautské metodě lze však hovořit jen tehdy, jsou-li všechny tyto prvky kombinovány v jednotném výchovném systému, postaveném na myšlence postupné sebevýchovy.

ZÁKON A SLIB

Prvním prvkem skautské metody je slib a zákon. Už jsme se zabývali tím, že slib a zákon jsou základními nástroji pro vyjádření zásad skautského hnutí. Nyní se však nezaměříme na jejich etický obsah, nýbrž na jejich úlohu jako výchovné metody. Složením slibu